

Neoficialus įsakymo tekstas
Skelbtas: Žin., 2007, Nr. 127-5200

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ KOVAI SU TABAKINIŲ
BALTASPARNIŲ *BEMISIA TABACI* (GENNADIUS) TAIKYMO ŠILTNAMEIŲ
AGROEKOSISTEMOSE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2007 m. gruodžio 4 d. Nr. 3D-529
Vilnius

*Nauja įsakymo redakcija
Galioja nuo 2010 m. rugpjūčio 1 d.
Nr. [3D-692](#), 2010-07-26, Žin., 2010, Nr. 91-4834 (2010-07-31)*

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ NUO TABAKINIŲ BALTASPARNIŲ
NAUDOJIMO ŠILTNAMEIŲ ŽEMĖS ŪKIO EKOSISTEMOSE TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2010 m. liepos 26 d. Nr. 3D-692
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#); 2010, Nr. [12-559](#)) 4 straipsnio 3 dalies 4 punktu,

t v i r t i n u Fitosanitarijos priemonių nuo tabakinių baltasparnių naudojimo šiltnameių žemės ūkio ekosistemose taisykles (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS, PAVADUOJANTIS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĄ   GEDIMINAS KAZLAUSKAS

---

*Nauja taisyklių redakcija
Galioja nuo 2010 m. rugpjūčio 1 d.
Nr. [3D-692](#), 2010-07-26, Žin., 2010, Nr. 91-4834 (2010-07-31)*

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2007 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-529
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2010 m. liepos 26 d. įsakymo Nr. 3D-692
redakcija)

FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ NUO TABAKINIŲ BALTASPARNIŲ NAUDOJIMO ŠILTNAMEIŲ ŽEMĖS ŪKIO EKOSISTEMOSE TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Fitosanitarijos priemonių nuo tabakinių baltasparnių naudojimo šiltnamių žemės ūkio ekosistemose taisyklių (toliau – taisyklės) tikslas – nustatyti tvarką tabakinių baltasparnių *Bemisia tabaci* (Gennadius) (toliau – baltasparniai) židiniams šiltnamių žemės ekosistemose išaiškinti, užkirsti kelią jiems plisti ir jiems sunaikinti.

2. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Tabakinių baltasparnių židinys (toliau – baltasparnių židinys) – teritorija aplink šiltnamį, visas šiltnamis arba atskirtas jo plotas, kuriame aptikta baltasparniais užkrėstų augalų.

Tabakiniais baltasparniais užkrėstas ūkis (toliau – baltasparniais užkrėstas ūkis) – ūkis, kuriame aptiktas baltasparnių židinys nors viename šiltnamyje, tame ūkyje naudojama technika, kompostinės, įrankiai, tara, želdiniai ir gėlynai.

3. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. [113-3285](#); 2010, Nr. [12-559](#)).

II. FITOSANITARIJOS PRIEMONĖS, SKIRTOS KONTROLIUOTI BALTASPARNIUS

4. Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – tarnyba) regioninių skyrių pareigūnai (toliau – pareigūnas) privalo atlikti fitosanitarinį tikrinimą:

4.1. šiltnamiuose, kuriuose auginama sodinamoji medžiaga – kartą per mėnesį vegetacijos metu;

4.2. šiltnamiuose, kuriuose auginami augalai, augaliniai produktai galutiniam vartojimui ir jų aplinkoje (1,5 m pločio juosta aplink šiltnamį, puošybos vietos ūkio teritorijoje, nes su išnešamais augalais atsiranda tikimybė baltasparniams plisti, atliekų sąvartynai) – 3 kartus vegetacijos metu.

5. Vykdydamas fitosanitarinį tikrinimą tarnybos pareigūnas:

5.1. vizualiai apžiūri šiltnamyje auginamus augalus;

5.2. vykdo kasmetinę baltasparnių patikrą plokštinėmis gaudyklėmis;

5.3. įtarus esant baltasparnių, sudaro vabzdžių mėginį ir išsiunčia jį laboratorinei ekspertizei pagal tarnybos direktoriaus patvirtintą metodiką;

5.4. informuoja augalų augintoją apie laboratorinės ekspertizės rezultatus ir nurodo privalomus atlikti veiksmus;

5.5. gavęs teigiamą laboratorinės ekspertizės atsakymą, įrodantį užkrėtimą baltasparniais, tarnybos pareigūnas privalo:

5.5.1. vizualiai apžiūrėti visus ūkyje esančius šiltnamius ar atskirtus šiltnamio plotus, šiltnamio teritoriją;

5.5.2. įtarus užkrėtimą baltasparniais, pagal tarnybos direktoriaus įsakymu patvirtintą metodiką paimti mėginius ir juos pristatyti laboratorinei ekspertizei atlikti;

5.5.3. per vegetaciją kas 14 dienų tikrinti baltasparniais užkrėstą ūkį 5.5.1–5.5.2 punktų nustatyta tvarka;

5.5.4. žemėlapyje („Akis“ – kompiuterinė programa, skirta darbui su skaitmeniniais žemėlapiais) ir schemeje grafiškai pavaizduoti tikslią baltasparnių židinio vietą. Jeigu po fitosanitarinio tikrinimo keičiasi baltasparnių židinio ribos, žemėlapyje ir schemeje jas pažymėti skirtingomis spalvomis;

5.5.5. nustatyti baltasparniais užkrėstame ūkyje augančių augalų judėjimą iš ūkio ar į ūkį iki baltasparnių židinio nustatymo, siekiant nustatyti baltasparnių judėjimą (atsekamumą).

III. BALTASPARNIŲ ŽIDINIO LIKVIDAVIMAS

6. Nustačius baltasparnių židinį, augalų augintojas arba jo įgaliotas atstovas, dalyvaujant tarnybos pareigūnui, privalo taikyti šias fitosanitarijos priemones:

6.1. ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo tarnybos pareigūno rašytinio nurodymo išrauti ir sunaikinti visus baltasparnių židinyje augančius augalus;

6.2. naikinamus augalus iš karto dėti į plastikinius hermetiškus maišus ir sudeginti kaitrioje liepsnoje aplinkosaugos reikalavimus atitinkančioje specialioje vietoje, nepaliekant galimybės baltasparniams paplisti aplinkoje;

6.3. baltasparnių židinį ir atitinkamai pagal sąlygas aplink jį (šiltnamį, takelius, naudojamas transporto priemones, įrankius, tarą, dangas ir kt.) dezinfekuoti fumigantu, naudojant registruotas augalų apsaugos priemones, ir apdoroti dezinfekcijos priemonėmis (rekomenduotina veiklioji medžiaga – benzoinė rūgštis 90 g/l);

6.4. įrankius ir vazonus, kuriuose augo baltasparniais užkrėsti augalai, užmerkti ne žemesnės nei 50°C temperatūros vandenyje ir apdoroti kitomis dezinfekcijos priemonėmis (pavyzdžiui, formalino tirpalu);

6.5. aplink šiltnamį 1,5 m juostą nupurkšti herbicidu (rekomenduotina veiklioji medžiaga – glifosatas 360 g/l) arba perkasti žemę sunaikinant visus augalus. Po dezinfekcijos stebėti šiltnamio teritoriją, ar nėra baltasparnių požymių;

6.6. augalus, augalų liekanas, atsiradusias genėjimo metu arba po šiltnamių sanitarinio valymo, ir piktžolės būtina surinkti į plastikinius maišus, išnešti iš šiltnamio ir sudeginti aplinkosaugos reikalavimus atitinkančioje specialioje vietoje. Augalus ir augalų liekanas, kurios buvo kaupiamos komposto dėžėje, apdoroti dezinfekcijos priemonėmis (pavyzdžiui, negesintomis kalkėmis).

7. Nuo baltasparnių nustatymo iki jų židinio sunaikinimo augalų augintojas privalo nieko neįnešti ir neišnešti iš šiltnamio, kuriame augo baltasparniais užkrėsti augalai, uždaryti orlaides ir duris, uždrausti įeiti pašaliniais asmenimis bei taikyti kitas priemones, neleidžiančias išplisti baltasparniams.

8. Augalų augintojas turi pateikti tarnybos pareigūnui informaciją ir dokumentus, kurie padėtų išsiaiškinti augalų judėjimą iš ūkio ar į ūkį baltasparnių židinio nustatymo metais.

9. Augalų augintojas, pastebėjęs požymių, panašių į tuos, kuriuos sukelia baltasparniai, turi nedelsdamas kreiptis į tarnybos regioninį skyrių.

IV. KITOS BALTASPARNIAIS UŽKRĖSTAME ŪKYJE TAIKOMOS PRIEMONĖS

10. Nustačius baltasparnių židinį, neužkrėstuose atskirtuose šiltnamio plotuose ar kituose ūkio šiltnamiuose augalų augintojas (arba įgaliotas atstovas), dalyvaujant tarnybos pareigūnui, privalo

dezinsekuoti auginamus augalus insekticidu (rekomenduotina veiklioji medžiaga – azadirachtinas A 1 proc.).

11. Baltasparnių židinio nustatymo metais iš baltasparniais užkrėsto ūkio draudžiama dauginti, realizuoti ar kitais tikslais išvežti baltasparnių židinio vietoje esančius augalus. Iš neužkrėstų atskirtų šiltnamio plotų ar kitų ūkio šiltnamių, galima realizuoti augalus galutiniam vartojimui vidaus rinkoje, tik gavus tarnybos pareigūno leidimą.

12. Nauji augalai šiltnamyje gali būti sodinami praėjus mėnesiui nuo baltasparnių židinio sunaikinimo ir tik įsitikinus, kad baltasparniai galutinai sunaikinti. Iš pradžių šiltnamyje, netoli vietų, kur tikėtina, kad galėjo pasislėpti baltasparniai (prie tarpulangių, šildymo vamzdžių ir pan.), gali būti sodinama 10–20 baltasparniams jautriausių augalų. Jeigu baltasparnių tuose augaluose neaptinkama per tris tarnybos pareigūno atliktus fitosanitarinius tikrinimus, nurodytus taisyklių 4 punkte, leidžiama sodinti augalus visame šiltnamio plote.

13. Visi ūkyje vykdomi darbai (stebėjimai, purškimas, sunaikinimas, dokumentavimas ir kt.) turi būti registruojami augintojo žurnale, kurį augintojai privalo pateikti tarnybos pareigūnų prašymu.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Už šių taisyklių reikalavimų nevykdymą augalų augintojai atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-692](#), 2010-07-26, Žin., 2010, Nr. 91-4834 (2010-07-31)

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2007 M. GRUODŽIO 4 D. ĮSAKYMO NR. 3D-529 „DĖL FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ KOVAI SU TABAKINIU BALTASPARNIU BEMISIA TABACI (GENNADIUS) TAIKYMO ŠILTNAMEIŲ AGROEKOSISTEMOSE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

*** Pabaiga ***

Redagavo Vyriausioji specialistė Laimutė Aleksejevienė (2010-09-09)

Tel. (8 5) 239 1056